

॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ब्रह्मस्वंब्रल्लोकेऽस्य पिमजीर्यत इत्यप्यायतात्यर्यम् ॥ ६३ ॥ इति अनुशासनपर्वणि वैलंकंठीये भारतभाष्ये द्विचि शततमोऽध्यायः ॥ १०२ ॥
 गौतम उवाच श्वेतं करेणुं मम पुत्रं हि नागं यं मे हार्षां दीशवर्षाणि बालं ॥ यो मे वने वसतो भूद्वितीयस्तमेव मे देहि सुरेंद्र नागं ॥ ५७ ॥ शतक्रतुरुवाच अयं
 सुतस्ते द्विजमुख्य नाग आगच्छ तित्वामभिर्वीक्षमाणः ॥ पादौ च ते नासिकयोपजिघ्रते श्रेयो ममाध्याहिनमश्वतेस्तु ॥ ५८ ॥ गौतम उवाच शिवं सदैवे
 ह सुरेंद्र तुभ्यं ध्यायामि पूजां च सदा प्रयुजे ॥ ममापि त्वं शक्र शिवं ददस्व त्वया दत्तं प्रतिगृह्णामि नागं ॥ ५९ ॥ शतक्रतुरुवाच येषां वेदानि हिता वै गृहायां मनी
 षिणां सत्यवतां महात्मनां ॥ तेषां त्वयैकेन महात्मना स्मिद्वृद्धस्तस्मात्प्रीतिमांस्ते ह मद्य ॥ ६० ॥ हतै हि ब्राह्मण क्षिप्रं सह पुत्रेण हस्तिना ॥ त्वं हि प्राप्सुं शुभान् लोकान
 क्वाय च चिराय च ॥ ६१ ॥ स गौतमं पुरस्कृत्य सह पुत्रेण हस्तिना ॥ दिवमाचक्रमेव जीसद्भिः सह दुरासदं ॥ ६२ ॥ इदं यः शृणुयान्नि त्वं यः पठेद्वाजितेंद्रियः ॥ स या
 ति ब्रह्मणो लोकं ब्राह्मणो गौतमो यथा ॥ ६३ ॥ इति श्रीम० अनु० आनुशासनिके प० दानधर्मे हस्ति कूटो नाम द्वाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०२ ॥ ॥ ६४ ॥
 युधिष्ठिर उवाच दानं बहुविधा कारंशांतिः सत्यमहिंसितं ॥ स्वदारतुष्टिश्चोक्ता ते फलं दानस्य चैव यत् ॥ १ ॥ पितामहस्य विदितं किमन्यत्तपसो बलात् ॥ तपसो य
 त्परं ते घतन्नो व्याख्यातुमर्हसि ॥ २ ॥ भीष्म उवाच तपः प्रचक्षते यावत्तावच्छोको युधिष्ठिर ॥ मतं ममात्रकौतेयतपो नाना शनात्परं ॥ ३ ॥ अत्राप्युदाहरंती ममि
 ति हासं पुरातनं ॥ भगीरथस्य संवादं ब्रह्मणश्च महात्मनः ॥ ४ ॥ अतीत्य सुरलोकं च गवां लोकं च भारत ॥ ऋषिलोकं च सो गच्छत् भगीरथ इति श्रुतं ॥ ५ ॥ तंतु ह
 ध्वावचः प्राह ब्रह्माराजन्भगीरथं ॥ कथं भगीरथागास्त्वमिमं लोकं दुरासदं ॥ ६ ॥ न हि देवानां गंधर्वा न मनुष्या भगीरथ ॥ आयां त्यतस्तपसः कथं वै त्वमिहागतः ॥
 ॥ ७ ॥ भगीरथ उवाच निष्काणां वै त्वददं ब्राह्मणेभ्यः शतं सहस्राणि सदैव दानं ॥ ब्राह्मणं नित्यमास्थाय विद्वन्ब्रह्म वेवाहंतस्य फलादि हागां ॥ ८ ॥ दशैकरात्रान्द
 शपंच रात्रानेका दशैका दशकान् क्रतून् श्रु ॥ ज्योतिषोमानां च शतं यद्विष्टं फलेनेनापि च नागतो हं ॥ ९ ॥ यच्चावसं जान्महीतीर नित्यः शतं समास्तप्यमानस्तपो हं ॥
 अदां च तत्राश्वतरी सहस्रं नारीपुत्रं च तेनाहमागां ॥ १० ॥ दशायुतानि चाश्वानां गोयुतानि च विंशतिं ॥ पुष्करेषु द्विजातिभ्यः प्रादां शतसहस्रशः ॥ ११ ॥
 दानमिति अहिंसितं अहिंसा ॥ ११ ॥ तपसः कच्छ्वां द्रायणा देर्बलादन्यत्किं बलवत्तरं विदितं किमपि अपि तु तपस्तपसां ध्येयत्परं ॥ १२ ॥ लोको भोग्यप्रदेशः ॥ ३ ॥ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ एकरात्राद
 यः क्रतुविशेषः ॥ ९ ॥ नारीपुं कन्यासमूहमदां ॥ १० ॥ ११ ॥